

ILMARISEN VUOSI 2018

Tilinpäätös 15.2.2019

Ilmarisen ja Eteran fuusio vaikuttaa eri vuosien lukujen vertailtavuuteen. Materiaalissa on vertailulukuina käytetty pelkän Ilmarisen lukuja, ellei erikseen ole toisin mainittu.

ILMARINEN

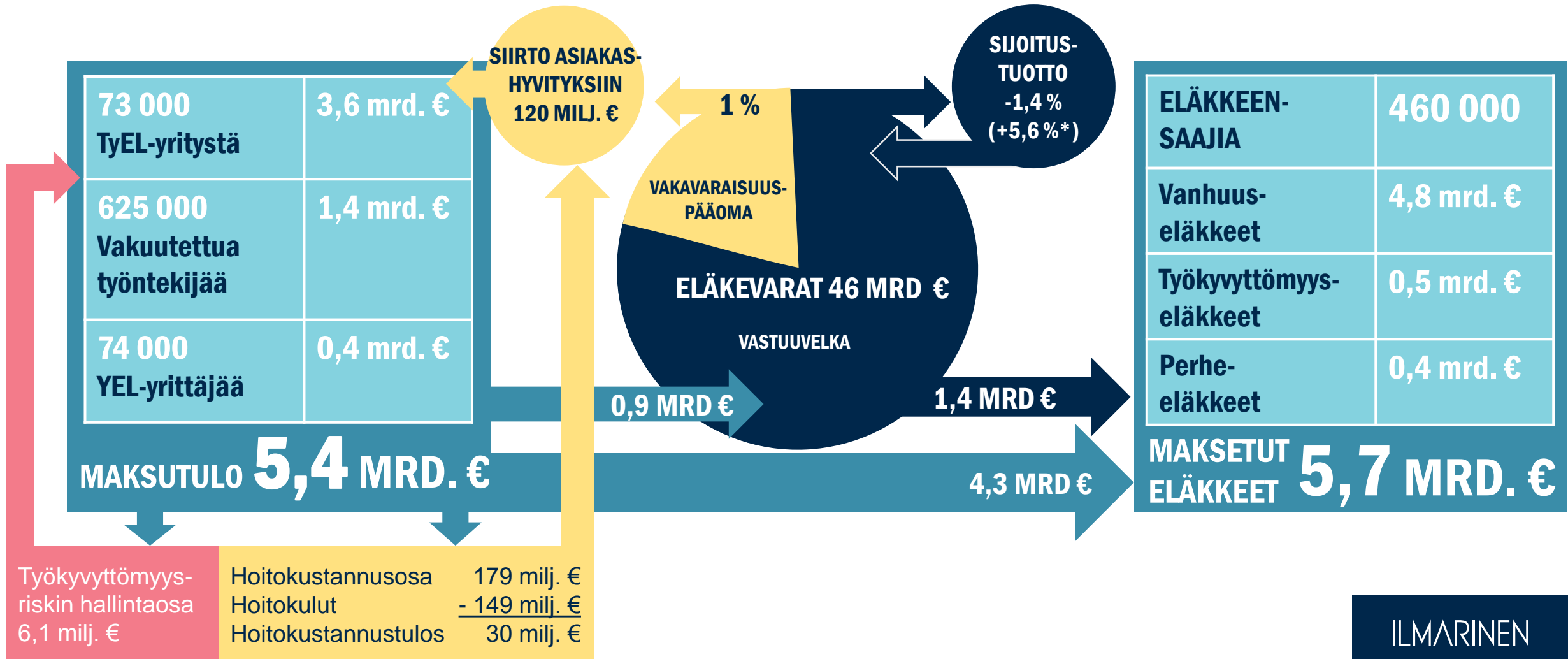
PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.

ILMARISEN VUOSI 2018

- Yhdistyimme Eteran kanssa ja nousimme Suomen suurimmaksi työeläkeyhtiöksi
- Integraatio toteutui suunnitellusti, saavutamme synergiahyödyt tulevina vuosina
- Toteutimme kansallisen tulorekisterin käyttöönoton
- Kokonaisasiakashankinta oli erinomaisella tasolla, asiakaspito parani fuusiosta huolimatta ja OP-ryhmä valitsi Ilmarisen työeläkevakuutusyhtiöksi
- Uudistimme organisaatiota vastaamaan asiakkaidemme tarpeita ja tulevaisuuden työelämän vaatimuksia
- Rakensimme yhteistä toimintakulttuuria sekä yhtenäisiä ja entistäkin tehokkaampia toimintamalleja
- Sijoitusvuosi oli haastava, erityisesti viimeinen vuosineljännes

HUOLEHDIMME LÄHES 1,2 MILJONAN SUOMALAISEN TYÖELÄKETURVASTA

ILMARINEN

*) Pitkän aikavälin (1997-2018) nimellistuotto 5,6 % pa. ja vastaavan aikavälin reaalityttö 4,0% pa.

AVAINLUKUJA TAMMI-JOULUKUU 2018

Vakuutusmaksutulo **5,4** mrd. €
(4,3 mrd. €)

Maksetut eläkkeet **5,7** mrd. €
(4,7 mrd. €)

Hoitokustannustulos **29,9** milj. €
(25,4 milj. €)

Hoitokulusuhde **83,2** %
(81,1 %)

Sijoitustuotto **-1,4** %
(7,2 %)

Sijoitusvarallisuus **46,0** mrd. €
(39,4 mrd. €)

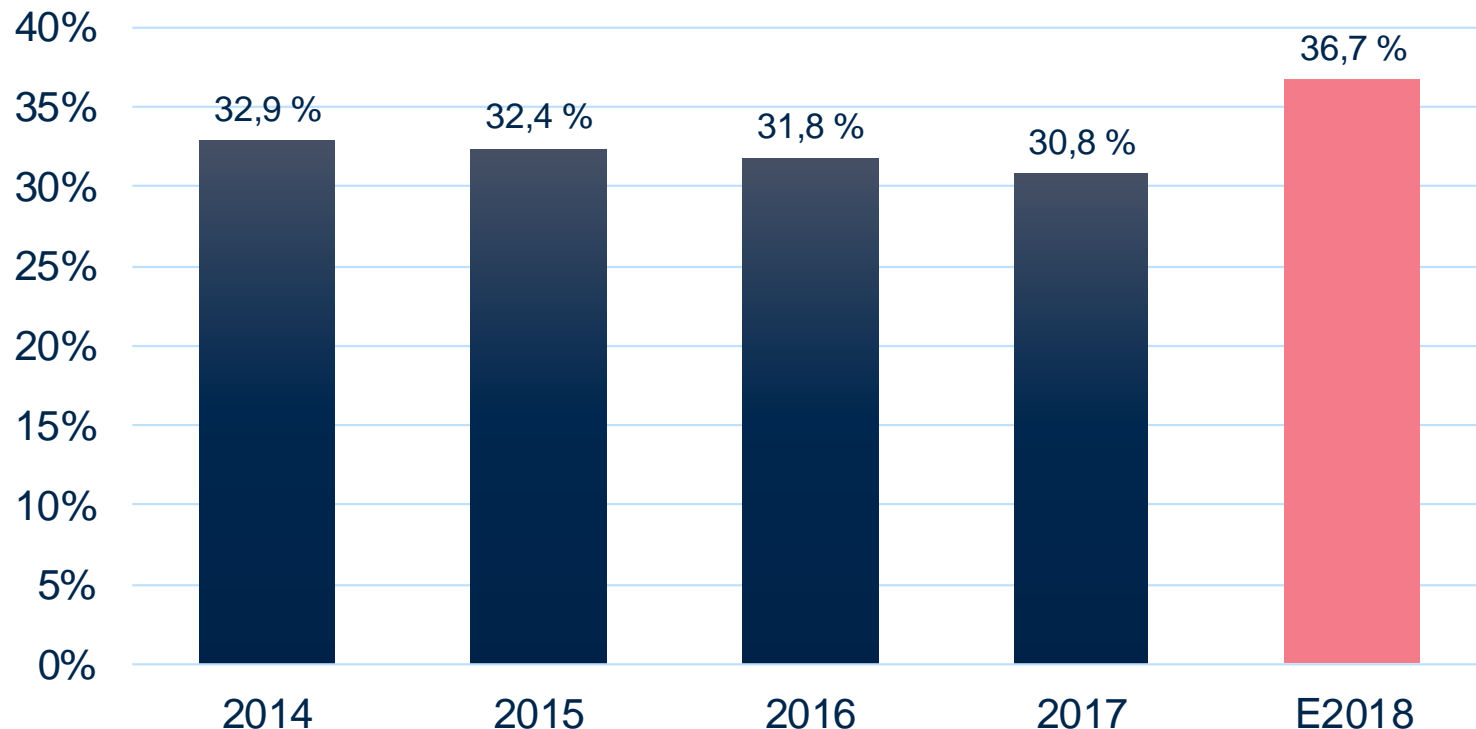
Vakavaraisuusaste **123,7** %
(131,2 %)

Siirto asiakashyvityksiin **120** milj. €
(120 milj. €)

ILMARINEN

ILMARISEN MARKKINAOSUUS NOUSI FUUSION JÄLKEEN 36,7 PROSENTTIIN

Markkinaosuus* % kokonaismaksutulosta

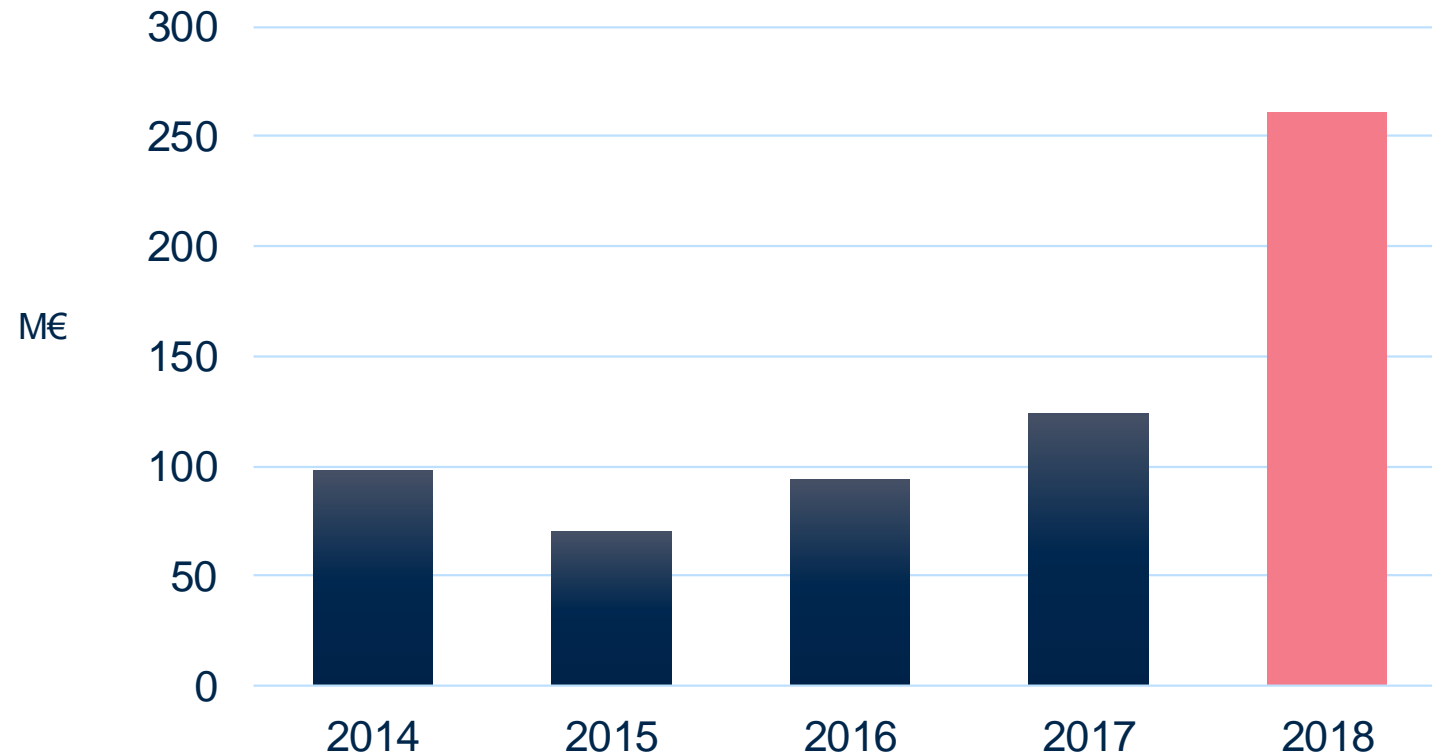

ILMARINEN

*) Pensions-Alandian n. 0,3 % markkinaosuutta ei ole otettu huomioon.

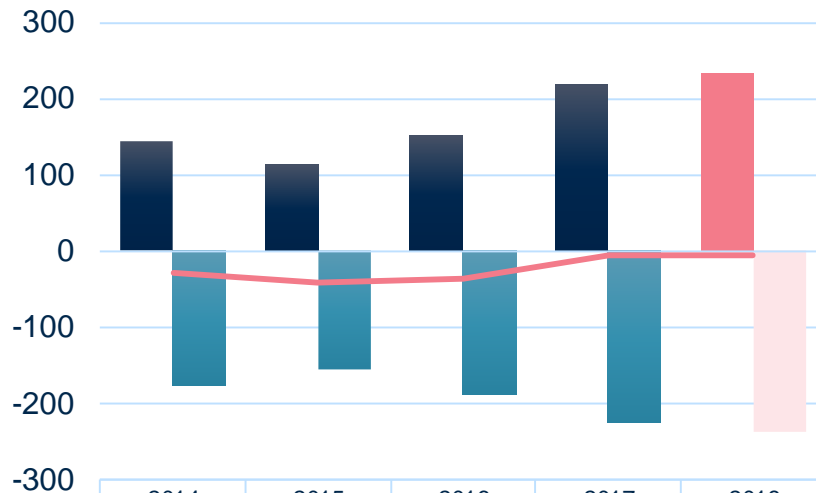
NETTOASIAKASHANKINTA OLI 262 MILJ. €, JOSTA OP-ELÄKEKASSAN SIIRRON VAIKUTUS 121 MILJ. €

Nettoasiakashankinta, maksutuloa

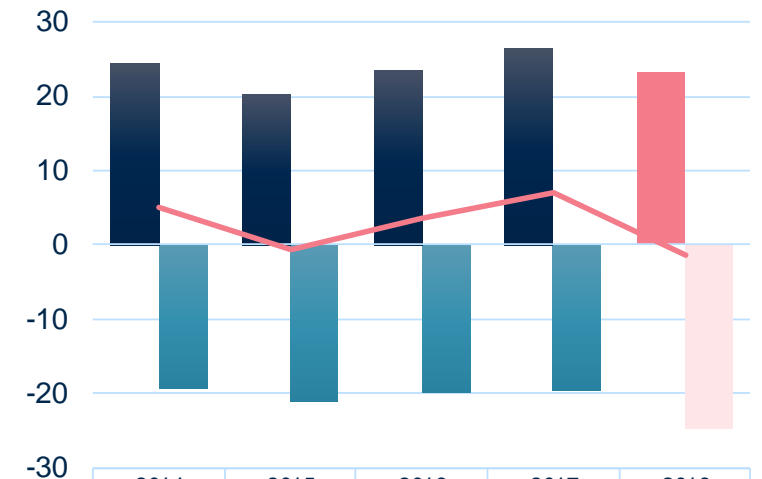
SIIRTOLIIKKEEN NETTOTULOS -6 MILJ. € JA ASIAKASPYSYVYYS VAKAA 95 %

TyEL-siirtoliike, maksutuloa (M€)

	2014	2015	2016	2017	2018
TyEL, maksutulo, lähtevät M€	-175	-156	-189	-224	-237
TyEL, maksutulo, tulevat M€	146	114	151	219	233
TyEL, maksutulo, netto M€	-29	-42	-37	-5	-5

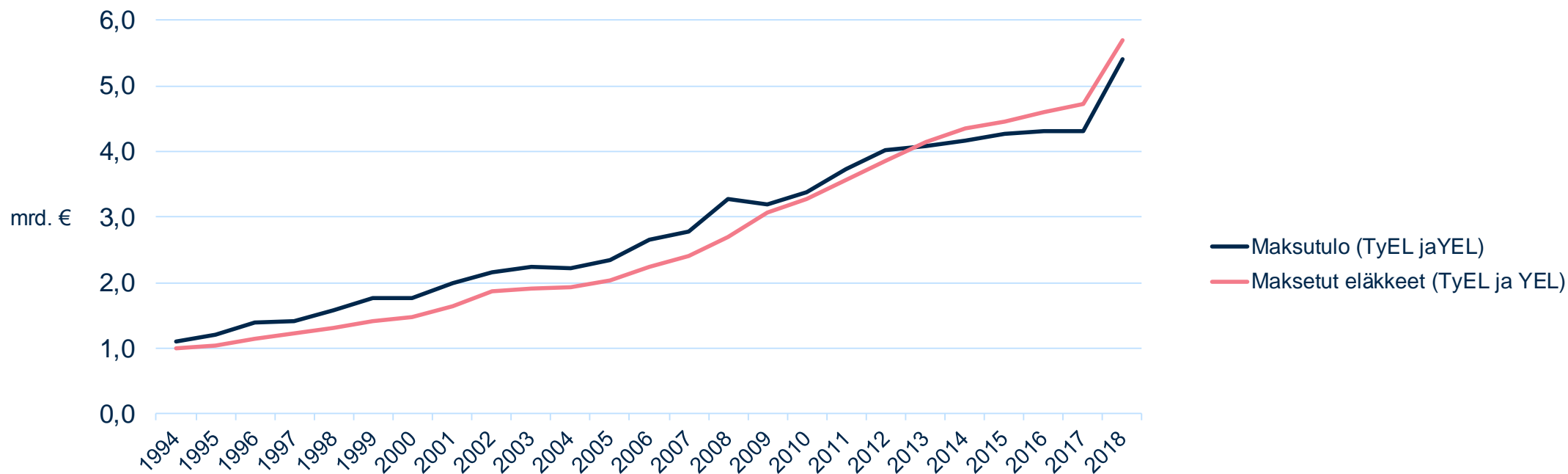
YEL-siirtoliike, maksutuloa (M€)

	2014	2015	2016	2017	2018
YEL, maksutulo, lähtevät M€	-19	-21	-20	-19	-25
YEL, maksutulo, tulevat M€	24	20	23	27	23
YEL, maksutulo, netto M€	5	-1	4	7	-1

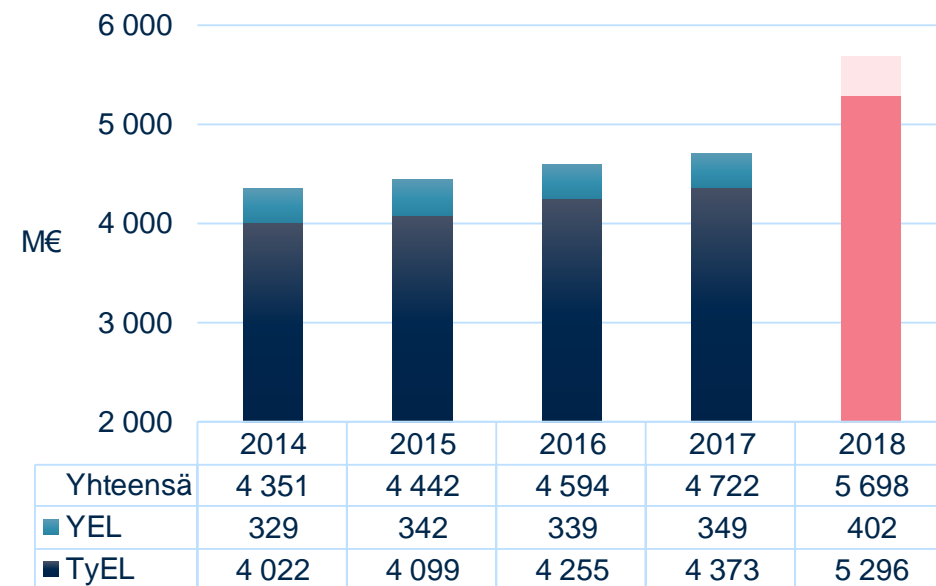
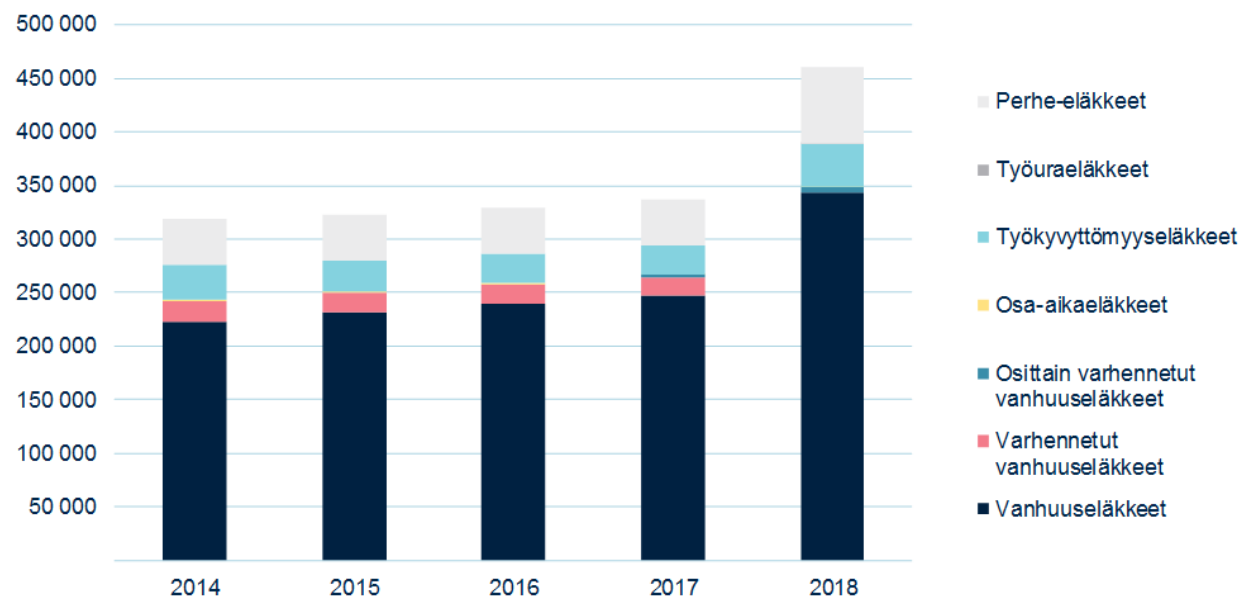
MAKSUTULO 5,4 MRD. €, MAKSETUT ELÄKKEET 0,3 MRD. € MAKSUTULOJA SUUREMMAT

Maksutulo ja maksetut eläkkeet

ELÄKKEENSAAJIA LÄHES 460 000 JA MAKSETUT ELÄKKEET 5,7 MRD. €

Eläkkeensaajien lukumäärä ja maksetut eläkkeet

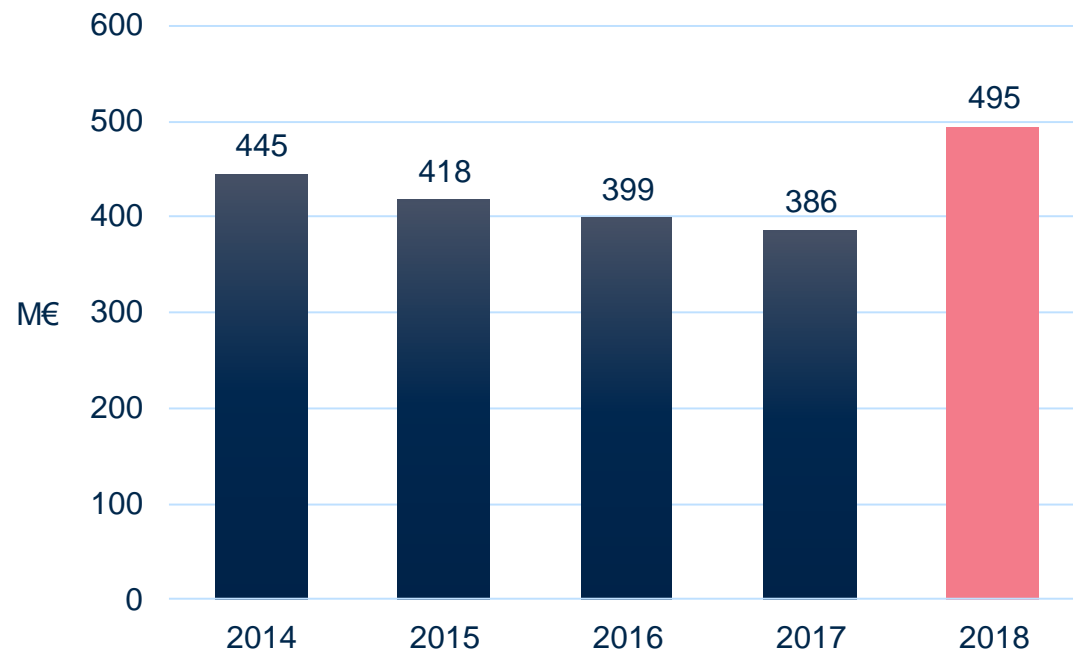
UUSIA ELÄKEPÄÄTÖKSIÄ ANNETTIIN LÄHES 34 000

Eläkepäättökset

	2018	2017	Muutos-%
Uudet eläkepäättökset			
Vanhuuseläkkeet	13 396	12 393	8
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	2 687	2 996	-10
Osa-aikaeläkkeet	0	94	
Työkyvyttömyyseläkkeet	8 446	6 302	34
Työuraeläkkeet	16	2	
Perhe-eläkkeet	4 809	3 332	44
Kuntoutusoikeuspäättökset	4 522	3 485	30
Uudet eläkepäättökset yhteensä	33 876	28 604	18
Kaikki eläkepäättökset yhteensä	55 973	46 028	22

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKEMENO OLI 495 MILJ. € JA HAKEMUSTEN MÄÄRÄ KASVOI YLI 9 %

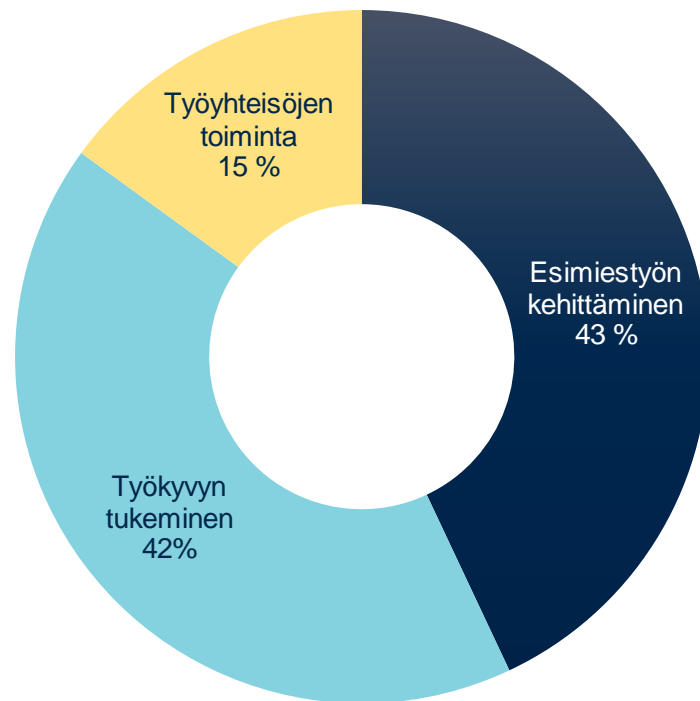
Työkyvyttömyyseläkemeno, M€

Uudet työkyvyttömyyseläkehakemukset kasvoivat Ilmarisessa 9,4 prosenttia vuonna 2018 (verrattuna Ilmarisen ja Eteran yhteenlaskettuun hakemuskantaan 2017). Eniten lisääntyivät mielenterveyden ongelmien perusteella haetut työkyvyttömyyseläkkeet alle 40-vuotiaiden ikäluokassa.

TYÖKYKYHANKKEITA TOTEUTETTIIN YLI 3 200, ASIAKASKOKEMUS HYVÄLLÄ TASOLLA

Työkykyhankkeiden teemat ja -palvelujen asiakastyytyväisyys

**Työkykypalvelujen
NPS 75**

ILMARISEN TYÖKYKYHANKKEET KATTAVAT 25–30 % VAKUUTETUISTA VUOSITTAIN

2017

2300 hanketta
(6,8 M€)

135 000 henkilöä

Asiakkaiden kokema hyöty: **4,5**
(asteikolla 1-5)

2018

3200 hanketta
(5,9 M€)

176 000 henkilöä

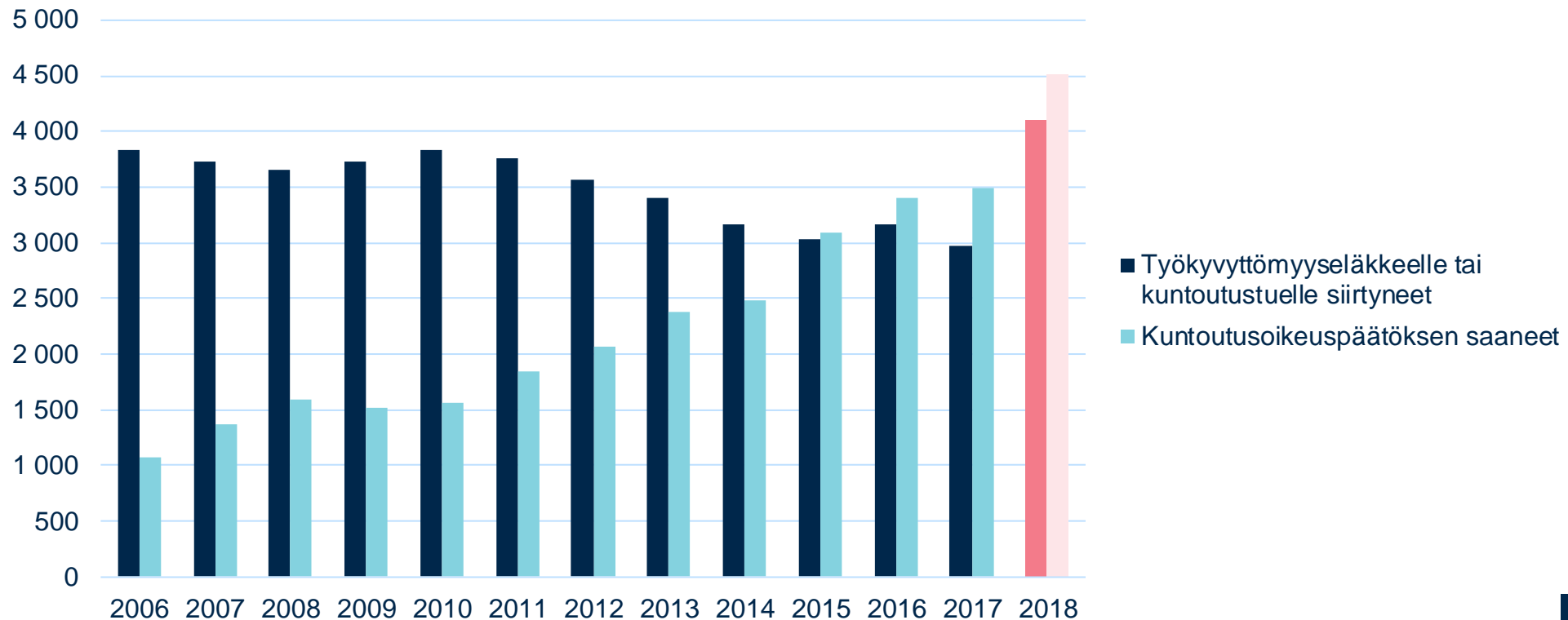

Asiakkaiden kokema hyöty: **4,6**
(asteikolla 1-5)

ILMARINEN

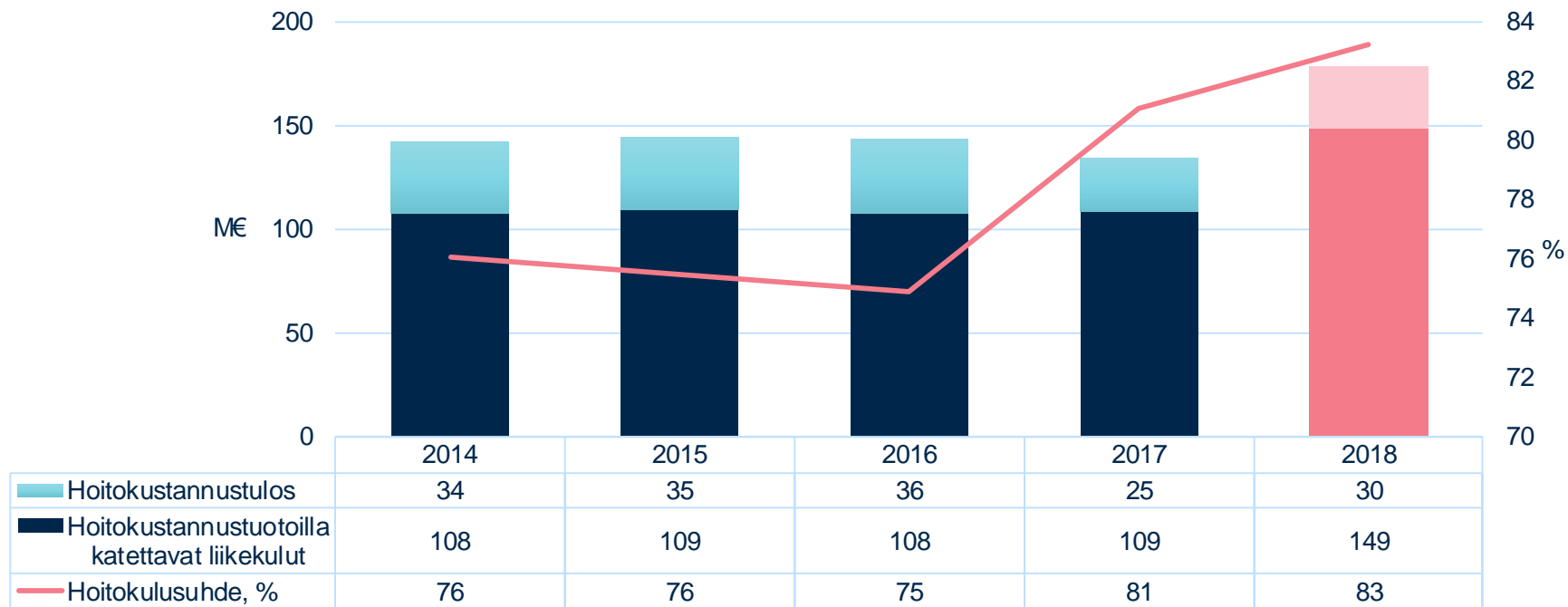
KUNTOUTUSPÄÄTÖKSIÄ ANNETTIIN YLI 4500

Työkyvyttömyys ja kuntoutus

HOITOKULUSUHDE 83 % – FUUSIOKULUT JA ALASKIRJAUKSET RASITTIVAT TULOSTA

Hoitokustannustulos ja hoitokulusuhde

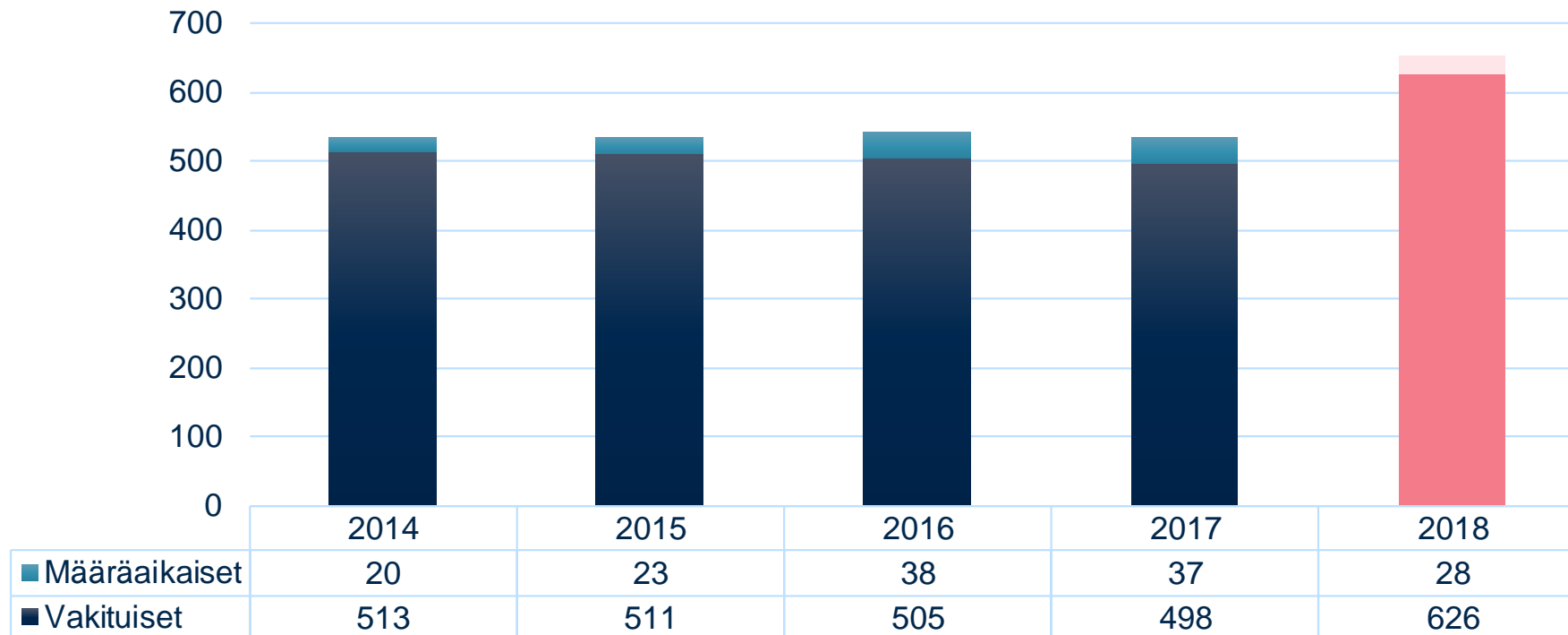

Vuoden 2018 tulosta rasittivat päällekkäisten järjestelmien alaskirjaukset (15 M€), joita ilman hoitokustannustulos olisi ollut 45 M€ ja hoitokulusuhde 75 %.

ILMARINEN

HENKILÖTYÖVUOSIEN MÄÄRÄ VUODEN LOPUSSA 655

Henkilötyövuodet

Q4 HEIKON SJOITUSMARKKINAN MYÖTÄ **SJOITUSTUOTTO -1,4 %**

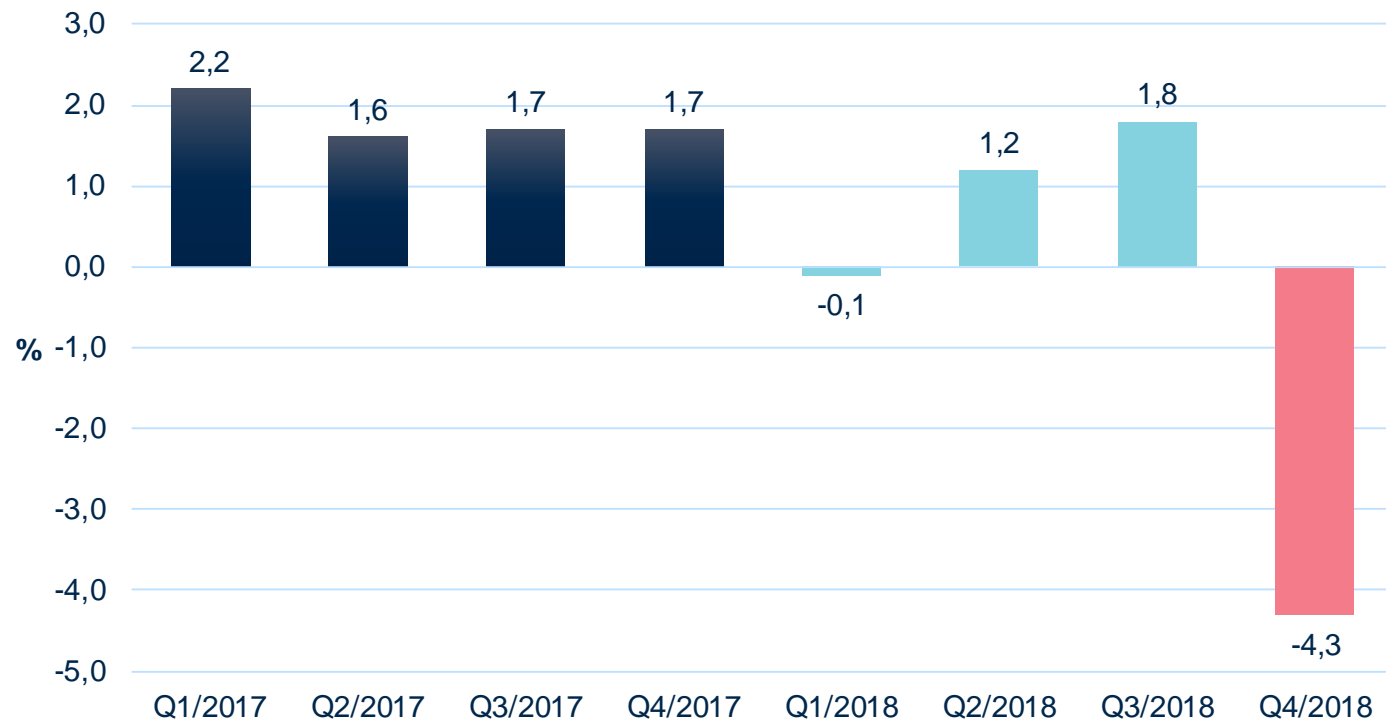
Tammi–joulukuu 2018 (2017)

- Sijoitustuotto **-1,4 % (7,2%)**
 - Osakesijoitusten tuotto **-3,6 % (14,8 %)**
 - Korkosijoitusten tuotto **0,0 % (1,6 %)**
 - Kiinteistösijoitusten tuotto **6,0 % (5,0 %)**
- Pitkän aikavälin tuotto* hyvällä tasolla
 - Nimellistuotto **5,6 %**
 - Reaalituotto **4,0 %**

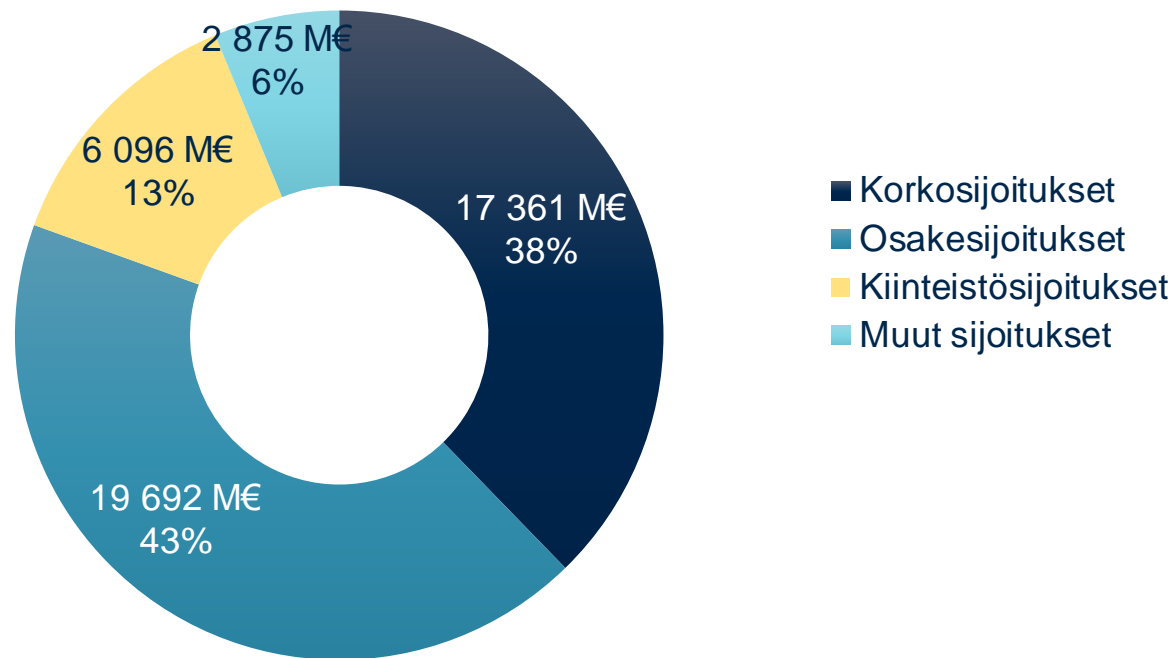
NELJÄNNEN VUOSINELJÄNNEKSEN TUOTTO PAINUI -4,3 PROSENTTIIN OSAKEKURSSIEN LASKUN JOHDOSTA

Sijoitustuotot neljännesvuosittain

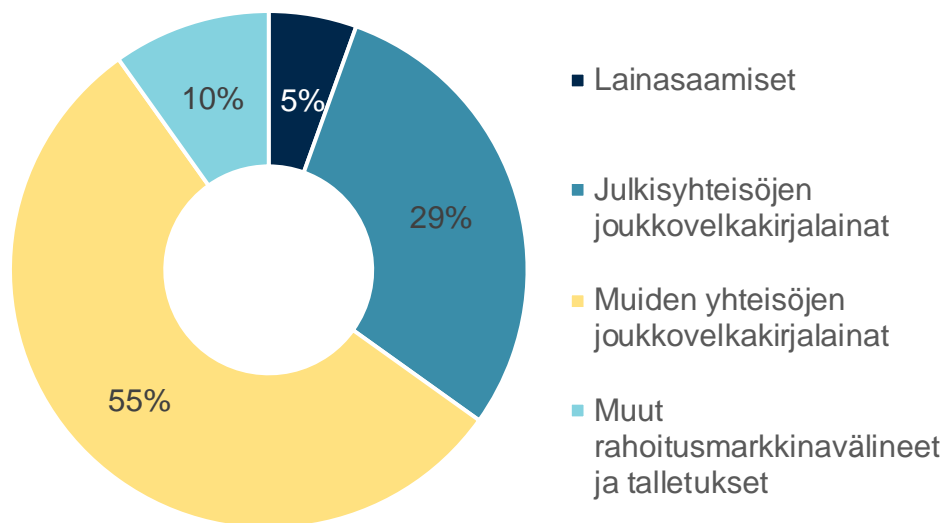
SIJOITUSVARALLISUUS 46 MILJARDIA EUROA

Sijoitusomaisuuden markkina-arvo (46,0 mrd. €) omaisuusluokittain

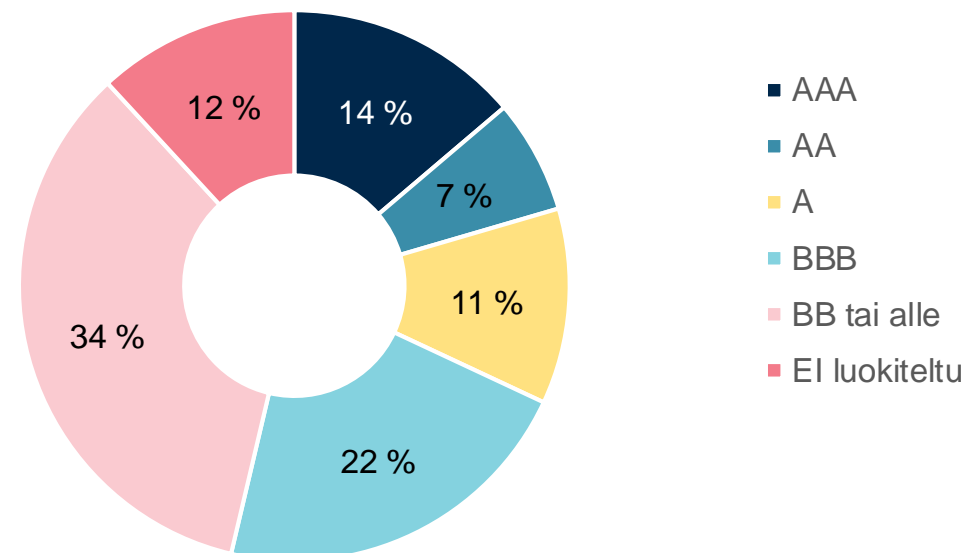

JOUKKOVELKAKIRJALAINOISTA 54 %:LLA HYVÄ LUOTTOLUOKITUS

Korkosijoitukset (17,4 mrd. €) sijoituslajeittain

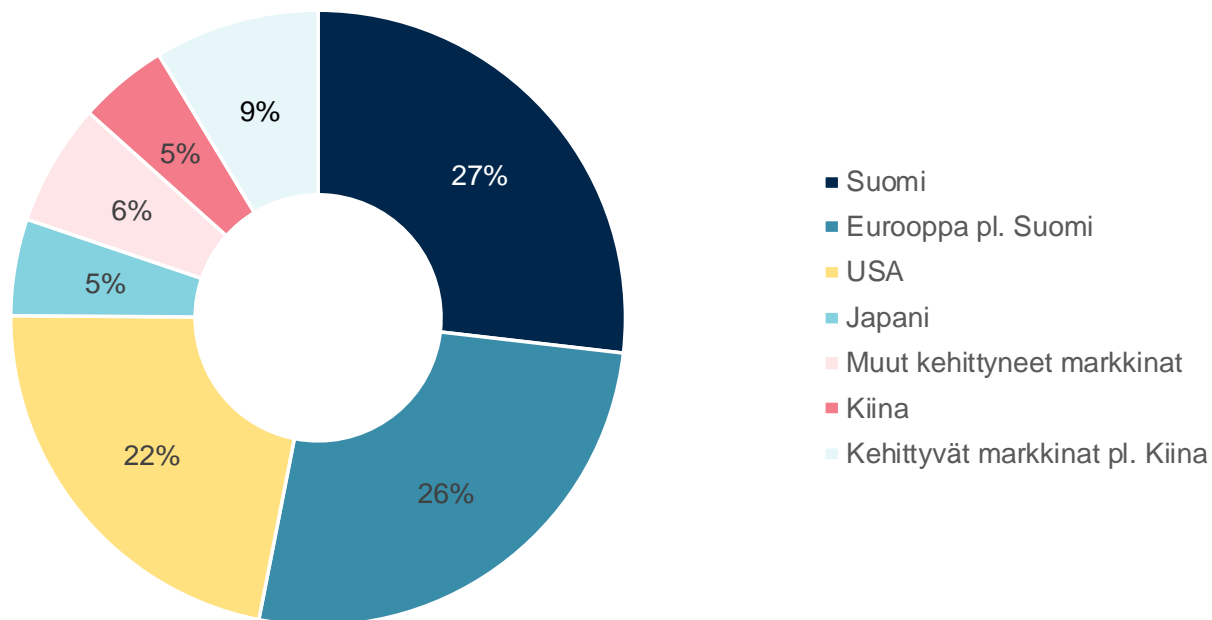

Joukkovelkakirjalainat (14,3 mrd.€) luottoluokittain

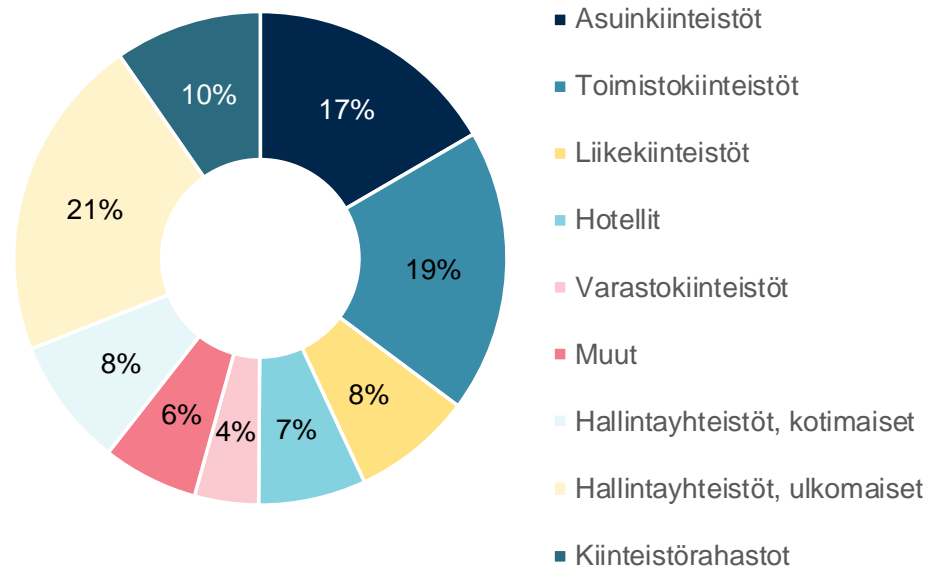
27 % LISTATUISTA OSAKESIJOITUKSISTA SUOMESSA

Noteeratut osakkeet (15,9 mrd. €) alueittain

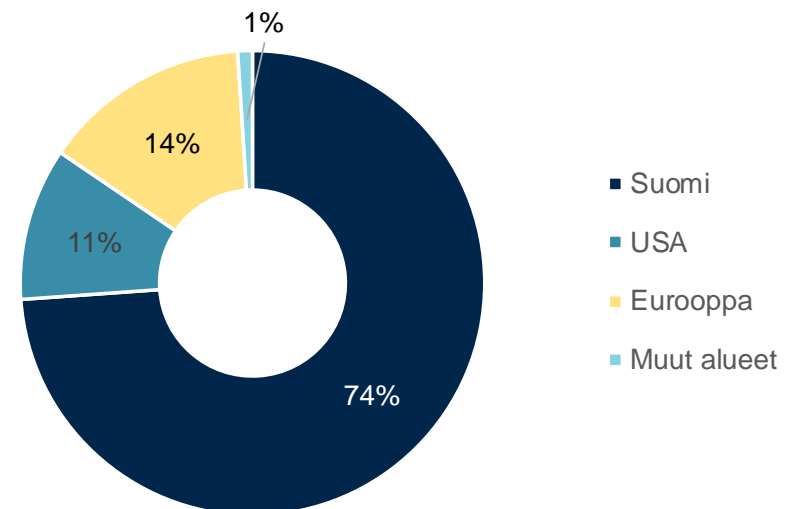

KIINTEISTÖISTÄ 74 % SUOMESSA

Kiinteistösijoitukset (6,1 mrd. €) kiinteistötyypeittäin

Kiinteistösijoitukset (6,1 mrd. €) alueittain

ILMARISEN SIJOITUKSET SUOMEEN

YLI 11 MILJARDIA EUROA

Osakesijoitukset suomalaisiin yrityksiin

- Listatut 4,0 mrd. €

- Listaamattomat 1,0 mrd €

Kiinteistösijoitukset Suomessa 4,5 mrd. €

Lainat suomalaisille yrityksille 0,9 mrd. €

Joukkovelkakirjalainat 1,0 mrd. €

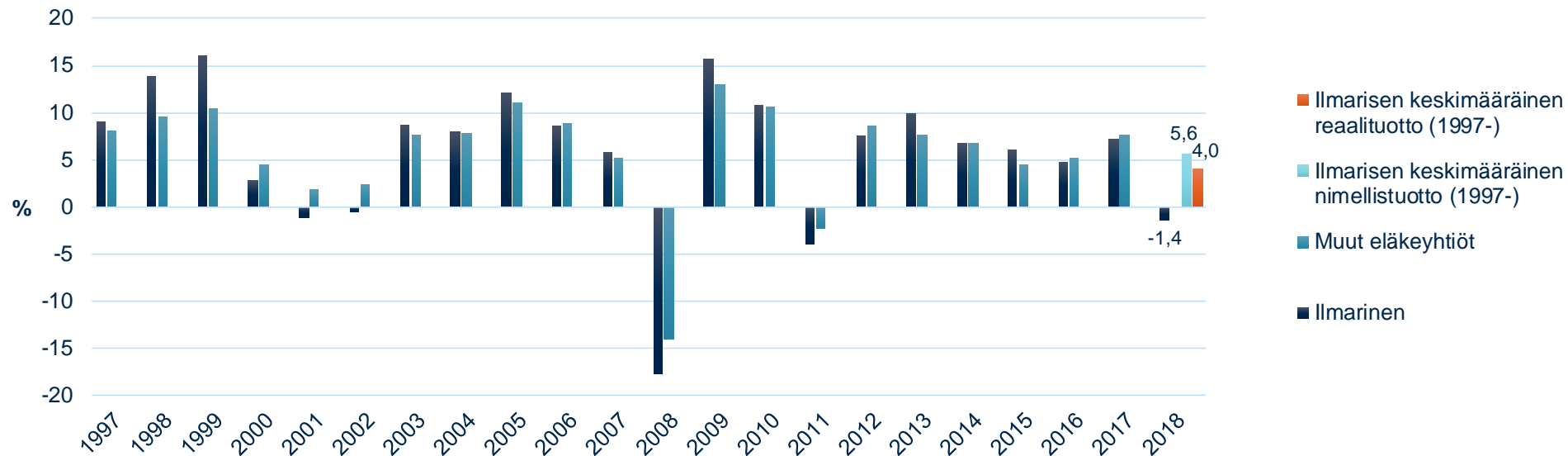
SUURIMMAT KOTIMAISET LISTATUT OSAKEOMISTUKSET

	Milj.e	31.12.2018	31.12.2017
↑	Neste Oyj	274	250
↓	Kojamo Oyj	264	listautui 19.6.2018
↓	Stora Enso Oyj	216	246
↑	UPM-Kymmene Oyj	200	182
↑	Nordea Bank Abp	190	128
↑	Kone Oyj	188	187
↑	Nokia Oyj	184	123
↑	Fortum Oyj	170	102
↑	Wärtsilä Oyj	166	157
↓	Sampo Oyj	155	169

	Prosentteina	31.12.2018	31.12.2017
	Nurminen Logistics Oyj	19,84	19,84
↑	Talenom Oyj	17,19	0,00
	Digia Oyj	14,59	14,59
↓	Kojamo Oyj	13,09	listautui 19.6.2018
↓	QT Group Oyj	10,14	14,28
↑	Consti Yhtiöt Oyj	9,93	3,96
↑	Panostaja Oyj	8,11	0,00
	Martela Oyj	8,07	8,07
↑	Glaston Oyj	7,15	0,00
	Citycon Oyj	7,13	7,13

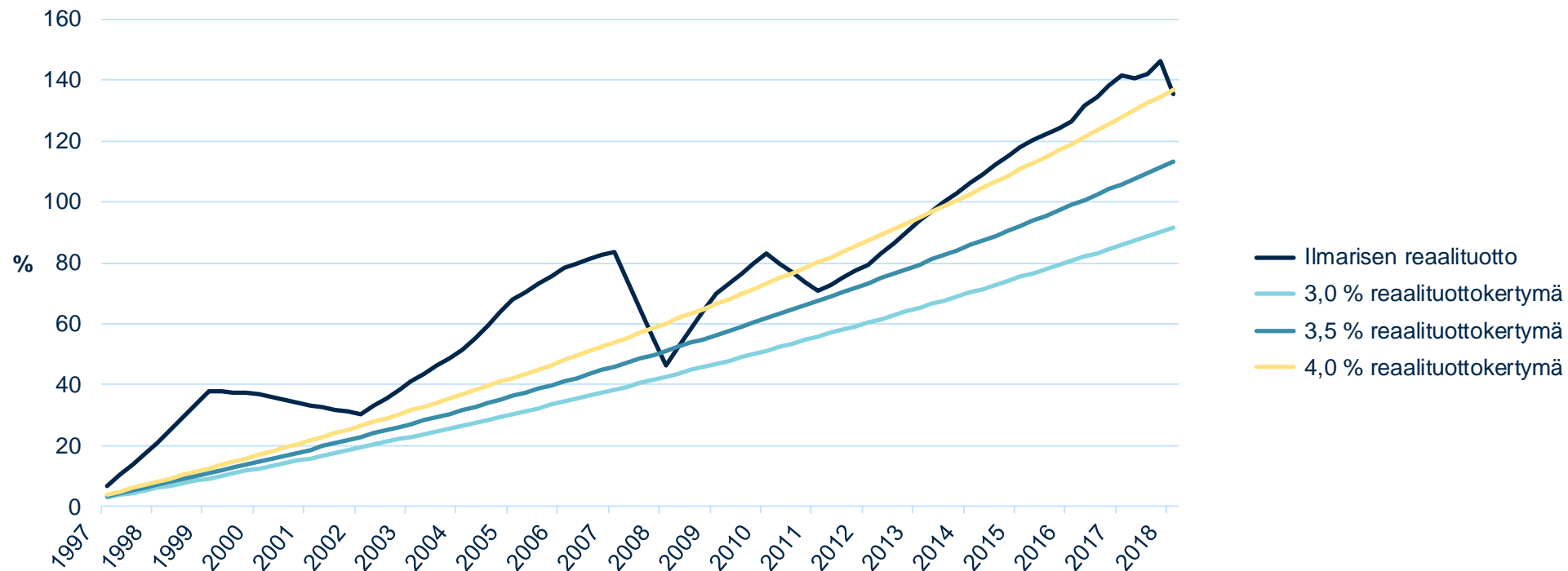
PITKÄN AIKAVÄLIN KESKIMÄÄRÄINEN NIMELLISTUOTTO 5,6 % JA REAALITUOTTO 4,0 %

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo

PITKÄN AIKAVÄLIN REAALITUOTON KEHITYS

Sijoitusten kumulatiivinen nettotuotto 1997-2018

SIJOITUKSET TUOTTIVAT -1,4 %

Sijoitusten jakauma ja tuotto

	12/2018 Perusjakauma		12/2018 Riskijakauma		12/2018 Tuotto		Volatiliteetti
	milj. e	%	milj. e	%	%		
Korkosijoitukset	17 360,7	37,7	14 035,1	30,5	0,0		
Lainasaamiset	954,0	2,1	954,0	2,1	3,4		
Joukkovelkakirjalainat	14 695,0	31,9	3 652,1	7,9	-0,3	1,6	
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	5 101,2	11,1	4 209,0	9,1	-1,5		
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	9 593,8	20,8	-556,9	-1,2	0,4		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset (ml. sijoituksiin kohdistuvat saamiset ja velat)	1 711,7	3,7	9 429,0	20,5	1,3		
Osakesijoitukset	19 692,1	42,8	19 632,3	42,7	-3,6		
Noteeratut osakkeet	14 997,4	32,6	14 937,5	32,5	-9,7	8,9	
Pääomasijoitukset	3 752,3	8,2	3 752,3	8,2	18,0		
Noteeraamattomat osakesijoitukset	942,4	2,0	942,4	2,0	28,8		
Kiinteistöinvestioidut	6 096,4	13,2	6 113,5	13,3	6,0		
Suorat kiinteistöinvestioidut	5 508,0	12,0	5 508,0	12,0	5,3		
Kiinteistöinvestioidutrahastot ja yhteissijoitukset	588,4	1,3	605,5	1,3	11,8		
Muut sijoitukset	2 874,8	6,2	6 424,8	14,0	-10,1		
Hedge-rahastosijoitukset	2 000,2	4,3	2 000,2	4,3	2,9	3,9	
Hyödykesijoitukset	20,1	0,0	99,8	0,2			
Muut sijoitukset	854,6	1,9	4 324,8	9,4	-26,6		
Sijoitukset yhteensä	46 024,0	100,0	46 205,7	100,4	-1,4		3,1
Johdannaisten vaikutus			-181,7	-0,4			
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	46 024,0		46 024,0	100,0			

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 0,3 vuotta.

Avoin valuuttapositiona on 20,6 % sijoitusten markkina-arvosta.

Kokonaistuotto prosentti sisältää sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut.

VERTAILUSSA ILMARISEN JA MARKKINOIDEN TUOTTOJA

Pitkän aikavälin keskituottoja

%	Ilmarinen	Suomalaiset osakkeet ¹⁾	Eurooppalaiset osakkeet ²⁾	Euro valtionlainat ³⁾	Euro yrityslainat ⁴⁾
Q4/2018	-4,3	-14,4	-11,6	1,5	-0,6
2018	-1,4	-3,9	-10,8	1,0	-1,3
2017	7,2	11,5	10,6	0,1	2,4
Keskituotto 5 vuodelta	4,6	9,3	3,4	3,7	2,6
Keskituotto 10 vuodelta	6,2	12,8	8,6	4,0	5,0
Keskituotto vuodesta 1997	5,6	9,4	5,8	4,8	4,5
Reaalikeskituotto 5 vuodelta	4,0	8,6	2,7	3,1	2,0
Reaalikeskituotto 10 vuodelta	4,9	11,4	7,3	2,8	3,8
Reaalikeskituotto vuodesta 1997	4,0	7,8	4,2	3,2	3,0

¹⁾ Finland, OMX Helsinki Cap Index GI, Total Return, Close

²⁾ Europe, STOXX, 600 Index, Total Return, Close

³⁾ IBOSX Euro Sovereign Overall Total Return Index

⁴⁾ IBOSX Euro Corporates Overall Total Return Index (investment grade)

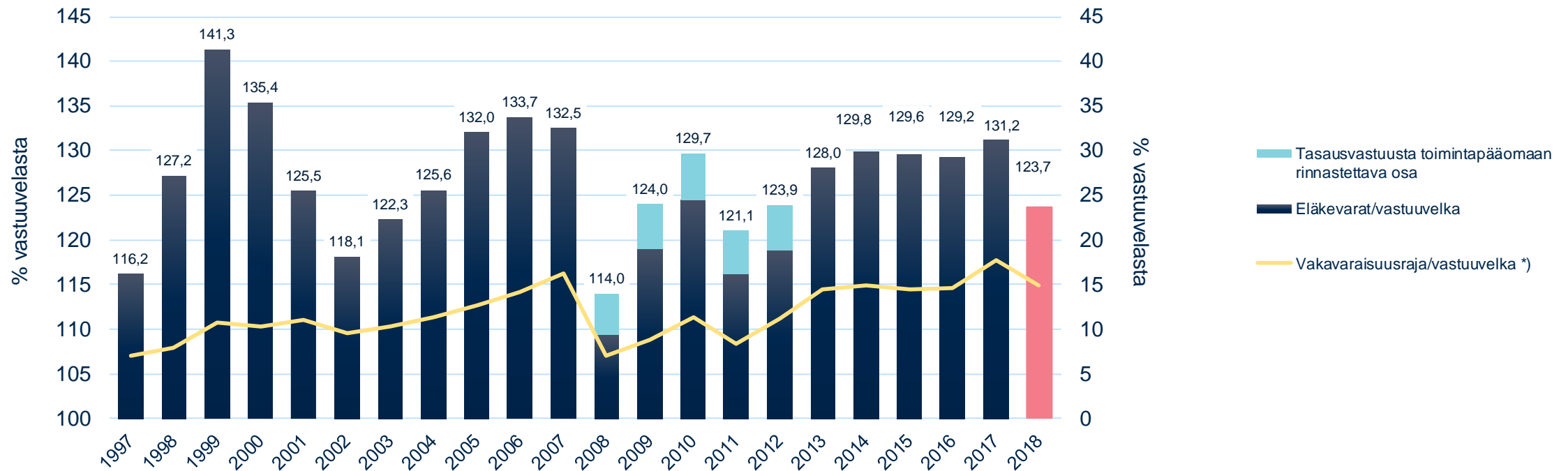
VASTUULLISELLE SJOITTAMISELLE TUNNUSTUSTA

- Osakesalkun hiilijalanjälki 30 % pienempi kuin vertailuindeksillä
- Kestävän kehityksen (SDG) ratkaisujen osuus suorien osakesijoitusten liikevaihdosta 7,9 %
- Kaksi uutta kiinteistöä sai LEED-ympäristöluokittelun.
- Saimme A-luokituksen ja sijoituimme TOP-10:een ilmastojärjestö AODP:n kansainvälisessä vertailussa. AODP:n julkaisema Winning Climate Strategies -raportti nosti Ilmarisen ilmastotoimet esiin hyvänä esimerkkinä.
- Yritysvastuuraporttimme arvioitiin sarjansa toiseksi parhaaksi kansainvälisessä Responsible Investor -julkaisun järjestämässä kilpailussa.

Aurinkovoimala Ilmarisen
pääkonttorin katolla

VAKAVARAISUUSASTE HEIKKENI 124 PROSENTTIIN FUUSION JA HEIKON OSAKEMARKKINAN JOHDOSTA

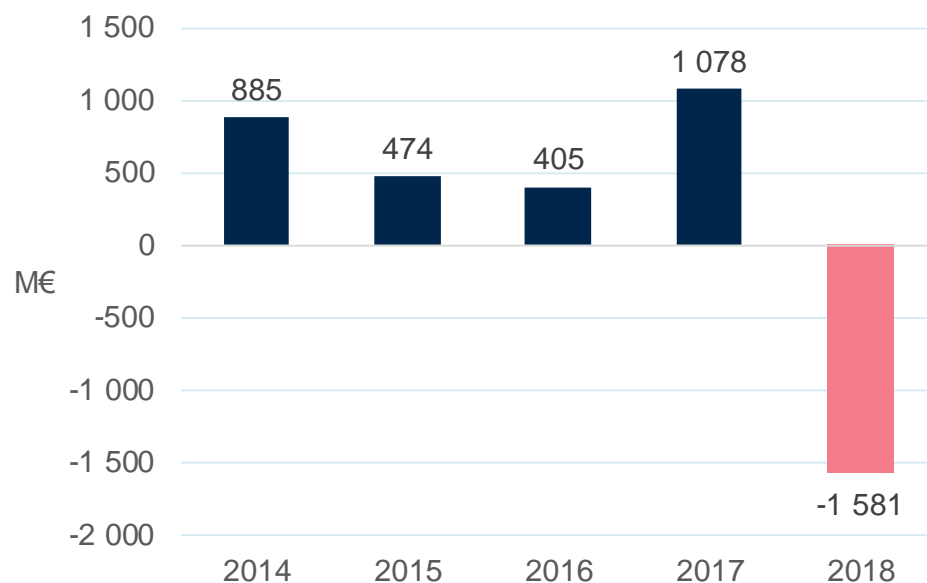
Vakavaraisuusasema oli 1,6 (1,8).

Eläkevarat/vastuuvelka vasemman ja vakavaraisuusraja oikean asteikon mukaan.

*) Vakavaraisuusraja muuttui 1.1.2017 uuden lainsäädännön tultua voimaan. Vakavaraisuuspääoman määrä pysyi lähes ennallaan, mutta vakavaraisuusrajan laskentaperiaatteet muuttuivat. Tämän seurauksena vakavaraisuusasemaa kuvaava suhdeluku vakavaraisuuspääoma/vakavaraisuusraja pieni. Vuosien 1997-2016 osalta sovelletaan voimassaolevien säännösten mukaista esitystapaa.

KOKONAISTULOS PAINUI HEIKON SJOITUSTOIMINNAN TULOKSEN JOHDOSTA **1,6 MRD. € NEGATIIVISEKSI**

Kokonaistulos, M€

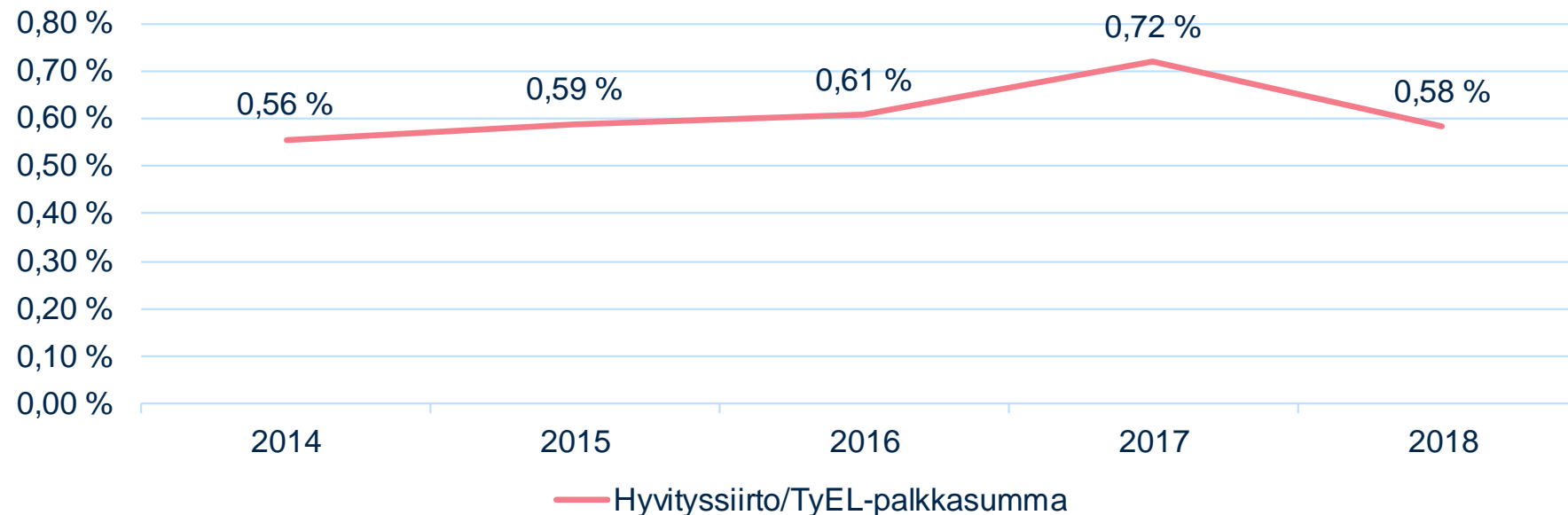
Tuloksen synty, M€

M€	2014	2015	2016	2017	2018
Vakuutusliikkeen tulos	46	32	-36	13	-40
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	805	407	411	1 039	-1 592
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	2 188	2 071	1 743	2 693	-642
- Vastuvelan tuottovaatimus	-1 384	-1 664	-1 333	-1 655	-950
Hoitokustannustulos	34	35	36	25	30
Muu tulos ¹⁾	-	-	-6	1	22
Kokonaistulos	885	474	405	1 078	-1 581

¹⁾ Muu tulos sisältää n. 14 M€ suuruisen kirjaustavan muutoksesta johtuvan erän luottotappioiden ennakkokirjausten purkuun liittyen. Sama erä heikentää vakuutusliikkeen tulosta. Muu tulos sisältää myös mm. muut korkoerät sekä muut tuotot ja kulut. Vuosina 2014-2015 muu tulos sisältyy sijoitustoiminnan tulokseen.

ASIAKASHYVITYKSIIN SIIRRETTIIN 120 MILJ. €

Asiakashyvitykset suhteessa palkkasummaan

	2014	2015	2016	2017	2018
Vakavaraisuuspääoma, M€	7 904	8 244	8 460	9 421	8 918
Hoitokustannustulos, M€	34	35	36	25	30
Siirto asiakashyvityksiin, M€	93	98	102	120	120

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

- Kansainvälisen talouden näkymät muuttuivat vuoden 2018 loppupuolella epävarmemmiksi.
- Talouskasvun ennakoitaan jatkuvan, mutta hidastuvan alkaneen vuoden aikana niin Suomessa kuin muissakin teollisuusmaissa vuoteen 2018 verrattuna.
- Sijoitusmarkkinoiden kannalta oleellista on, miten voimakkaasti hidastuva kasvu välittyy yritysten tuloksiin ja miten keskuspankit reagoivat tilanteeseen.
- Talouskasvun vauhtiin, rahapolitiikkaan, Brexit-neuvotteluihin ja kauppasotaan liittyvät epävarmuudet lisäävät edelleen markkinoiden hermostuneisuutta.
- Kasvun hidastumisesta huolimatta työllisyyden ja palkkasumman odotetaan kehittyvän Suomessa edelleen suotuisasti. Tällä on positiivinen vaikutus työeläkelaitosten maksutuloon myös vuonna 2019.
- Keskeiset Ilmarisen toimintaan ja työeläkejärjestelmään vaikuttavat riskit liittyvät työllisyyden ja palkkasumman kehitykseen, sijoitusmarkkinoiden epävarmuuteen sekä väestörakenteen kehitykseen ja syntyvyyteen, joka on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

LIITTEET

VERTAILUKELPOINEN AVAINLUKUJEN MUUTOS

	2018	2017	2017 Pro forma
Vakuutusmaksut, milj.e	5 409,9	4 311,6	5 105,6
Maksetut eläkkeet, milj.e	5 698,4	4 721,8	5 535,8
Kokonaisliikekulut, milj. e	194,6	150,3	199,6
Kokonaistulos käyvin arvoin, milj.e	-1 581,0	1 078,4	1 167,2
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut, milj. e	148,8	108,9	143,2
Hoitokustannustulos, milj. e	29,9	25,4	31,5
Hoitokulusuhde, %	83,2	81,1	82,0
Vastuvelka, milj.e	40 625,7	33 390,9	39 219,1
Vakavaraisuuspääoma, milj.e	8 917,7	9 420,7	10 350,3
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,8	1,7
Eläkevarat, milj.e	46 473,8	39 633,6	46 232,6
% vastuuelasta	123,7	131,2	128,8
Sijoitukset käyvin arvoin, milj.e	46 024,0	39 355,1	45 825,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto, milj.e	-641,6	2 693,4	3 062,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	-1,4	7,2	7,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin, milj. e	-1 592,1	1 038,8	780,3
Eläkkeensaajia	459 993	336 654	469 531
TyEL -palkkasumma, milj.e	20 568,0	16 708,6	19 718,6
YEL -työtulosumma, milj.e	1 682,5	1 483,6	1 674,6
TyEL-vakuutuksia	73 370,0	38 766,0	67 766,0
TyEL-vakuutettuja	624 800	503 800	615 800
YEL-vakuutuksia	74 443,0	63 052,0	72 922,0
Vakituinen henkilöstö 31.12.	649	520	741

Taulukossa on vertailulukuna esitetty Ilmarisen luvut vuodelta 2017 sekä Ilmarisen ja Eteran yhteenlasketut luvut vuodelta 2017 (Pro forma)

TULOSLASKELMA KÄYVIN ARVOIN

M€	2018	2017
Vakuutusmaksutulo	5 409,9	4 311,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin	-613,2	2 730,7
Maksetut korvaukset	-5 711,7	-4 721,8
Vastuuvelan muutos	-458,0	-1 080,6
Kokonaisliikekulut	-194,6	-150,3
Verot	-13,4	-11,1
Tulos käyvin arvoin	-1 581,0	1 078,4
Vakavaraisuuspääomaan luettavan tulosvaikutteisen tasoitusmäärän muutos	0,0	0,0
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutos	543,0	-731,6
Arvostuserojen muutos	1 163,8	-221,4
Poistoeron muutos	0,2	-0,3
Siirto asiakashyvityksiin	-120,0	-120,0
Tilikauden voitto virallisella tuloslaskelmalla	6,0	5,2

TASE KÄYVIN ARVOIN

M€	2018	2017
Vastaavaa		
Sijoitukset	44 294,6	39 355,1
Saamiset	6 782,1	9 401,6
Muu omaisuus	4,2	3,8
Vastaavaa yhteensä	51 080,8	48 760,5
Vastattavaa		
Oma pääoma 31.12.2018 ehdotetun voitonjaon jälkeen	174,1	109,0
Poistoero	5,7	5,4
Arvostuserot	5 750,5	6 185,6
Osittamaton lisävakuutusvastuu	3 043,6	3 159,7
Muut erät	-56,1	-39,0
Vakavaraisuuspääomaan luettava tasoitusmäärä	0,0	0,0
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	8 917,7	9 420,7
Ositettu lisävakuutusvastuu (asiakashyvityksiin)	119,2	119,9
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-262,9	676,4
Varsinainen vastuovelka ¹⁾	37 725,8	29 434,8
Muut velat	4 581,0	9 108,7
Vastattavaa yhteensä	51 080,8	48 760,5

1) Vastuovelka ilman lisävakuutusvastuita

**PAREMPAA ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.**

www.ilmarinen.fi

ILMARINEN

PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.